

به نام خدا

پاسخ سوالات ادبیات هشتم (نوبت اول)

[/http://darsiran.blog.ir](http://darsiran.blog.ir)

لطفا به وبلاگ ما سر بزنید [/http://darsiran.blog.ir](http://darsiran.blog.ir)

لطفا با نظرات سازنده خود باعث بهبود وبلاگ شوید و همچنین ما نمونه سوالات بیشتری خواهیم گذاشت .

<http://darsiran.blog.ir/> با سپاس از شما

<http://darsiran.blog.ir>

به نام خدا

پاسخ ها

شناخت و معنی واژه (۲ نمره)

- ۱) در جمله ها و عبارات های زیر، معنی واژه های مشخص شده را بنویسید.
 الف) زندگی آینده پر مشقت خواهد بود. (ب) تواز آن آزاداندیشانی هستی که نستوه و استوار چون کوه ایستاده ای.
 ج) سیل و طوفان نعره ی توفنده اش . (د) پرستار امرش همه چیز و کس

مشقت = سختی نستوه = خستگی ناپذیر توفنده = پر خروش پرستار = مطیع

خود ارزیابی (۳)

۲) شاعر در مصراع « اینجا خانه ی خوب خداست » به چه نکته ای اشاره می کند؟
مساجد

۴) باتوجه به بیت های زیر شاعر برای سعادت و خوشبختی چه کارهایی را پیشنهاد می کند؟

می باش به عمر خود سحر خیز	وز خواب سحر گهان بپرهیز
با مادر خویش مهربان باش	آماده ی خدمتش به جان باش
با چشم ادب نگر پدر را	از گفته ی او مپیچ سر را
می گوش که هر چه گوید استاد	گیری همه را به چابکی یاد
چون با ادب و تمیز باشی	پیش همه کس عزیز باشی

سحر خیز بودن ، مهربانی به مادر، اطاعت از پدر و گوش دادن به حرف های او ، گوش دادن به حرف های معلم و انجام تکالیف آن و یادگیری آنها ، با ادب و تمیز بودن .

۵) با توجه به بیت ها به سوالات پاسخ دهید.

خار کش پیری با دلق درشت	پشته ای خار همی برد به پشت
نوجوانی به جوانی مفرور	رخش پندار همی راند ز دور
آمد آن شکر گزاریش به گوش	گفت کای پیر خرف گشته، خموش
عزت از خواری نشناخته ای	عمر در خار کشی باخته ای
پیر گفتا که چه عزت زین به	که نیم بر در تو بالین نه
داد با این همه افتادگی ام	عز آزادی و آزادی ام

الف) از نظر پیر خارکش ، عزت و آزادی چیست؟

ب) باتوجه به شعر، شخصیت پیر و جوان را با هم مقایسه کنید.

الف) محتاج کسی نبودن ، ب) پیر خداوند را شکر می کرد و ساده بود ولی جوان مغرور بود و به فکر پول ثروت بود.

دانش های زبانی و ادبی (۳نمره)

۶) به کمک واژه ی داده شده يك تشبيه بسازيد به طوري كه همه ارکان تشبيه را دارا باشد. **خورشيد**

خورشيد چون چراقي در سقف آویزان است .

مشبه ادات تشبيه مشبه به وجه شبه

۷) در بيت (خيزيد و خز آريد كه هنگام خزان است باد خنك از جانب خوارزم وزان است) کدام آرایه ي ادبي به كار رفته است؟ اين آرایه ي ادبي را شرح دهيد.

واج آرایه ؛ به تکرار

۸) در بيت رو به رو (مفعول) را مشخص كنيد. **خارکش پيري با دلخ درشت پشته ای خار همی برد به پشت**

۹) در مورد قالب مثنوي کدام گزینه **نا درست** است؟

الف - قالب شعری مثنوی معمولاً بلند و طولانی است. **ب - از مهم ترین مثنوی های فارسی می توان «شاهنامه ی فردوسی» و «گلستان سعدی» را نام برد.**

ج- مثنوی شعری است که هر بیت آن قافیه ای جداگانه دارد. **د- بیشتر برای بیان داستان ها از آن بهره می گیرند.**

<http://darsiran.blog.ir/>

۱۰) در جمله ي داده شده **گروه های اسمی** را بيابيد و **هسته ي** هر يك را مشخص كنيد.

انسان موجودی اجتماعی است و جامعه ارزش های خاصی دارد.

هسته = (ارزش و موجود)

۱۱) **گزینه درست** را مشخص نماييد.

الف - کتابهای کلیله و دمنه و بوستان سعدی از بهترین نمونه های ادبیات تعلیمی ایران به شمار می آیند.

ب- در مصراع « هر قدم دانه شگری می کاشت» ترکیب (دانه شکر) تشبیه بلیغ است.

ج- به سروده ها و نوشته هایی که راه بهتر زیستن و خوشبختی و سعادت را نشان می دهند ادبیات اندرزی یا تعلیمی می گویند.

د- هر سه مورد

درک متن (۴نمره)

۱۲) سعدی در بیت روبه رو به کدام داستان های مذهبی اشاره دارد؟ « **گلستان کند آتشی بر خلیل گروهی بر آتش برد ز آب نیل** »

اشاره به سرد شدن آتش بر حضرت ابراهیم و نابودی سپاه فرعون

۱۳) کدام گزینه از عبارت « **ماهی را هر وقت از آب بگیری ، تازه است** » دریافت می شود؟

الف- ماهی همیشه به آب نیازمند است **ب- هر وقت شروع به کار کنیم فرصت خوبی است** **ج- وقت را غنیمت بدان هر قدر که بتوانی** **د- گزینه ب و ج**

۱۴) حدیث «قولوا الحق ولو علی انفسکم» با کدام بیت ارتباط معنایی دارد؟

الف) می کوش که هرچه گوید استاد / گبری همه را به چابکی یاد
 ب) زنهار مگو سخن بجز راست
 هرچند تو رادر آن ضررهاست

ج) چون با ادب و تمیز باشی / پیش همه کس عزیز باشی
 د) می باش به عمر خود سحر خیز
 وز خواب سحر گهان پرهیز

۱۵) این بیت نظامی «غافل منشین نه وقت بازی است / وقت هنر است و سرفرازی است» با کدام گزینه ارتباط معنایی دارد؟

الف - می کوش که هرچه گوید استاد / گبری همه را به چابکی یاد

ج - روزی که در آن نکرده ای کار / آن روز ز عمر خویش شمار

د - الف و ج

۱۶) بیت های داده شده را با دقت بخوانید و به سوالات پاسخ دهید.

خار کش پیری با دلق درشت / پشته ای خار همی برد به پشت

لنگ لنگان قدمی بر می داشت / هر قدم دانه ی شکری می کاشت

کای فرزانده ی این چرخ بلند / وی نوازنده ی دل های نژند

در دولت به رخم بگشادی / تاج عزت به سرم بنهادی

نوجوانی به جوانی مغرور / رخس پندار همی راند ز دور

آمد آن شکر گزاریش به گوش / گفت کای پیر خرف گشته، خموش

پیر گفتا که چه عزت زین به / که نیم بر در تو بالین نه

شکر گویم که مرا خوار نساخت / به خسی چون تو گرفتار نساخت

الف - قالب این شعر است. ۱ - غزل ۲ - قصیده ۳ - قطعه ۴ - مثنوی

ب - مفهوم کلی بیت چهارم را بنویسید.

ج - در بیت سوم منظور از واژه های مشخص شده چه کسی است؟

د - در مصراع « که نیم بر در تو بالین نه ، بالین نه بودن به چه معناست؟

ه - در بیت آخر واژه ی خسی به معنای و کنایه از است.

ب - در سعادت و خوشبختی را بر رویم گشودی و سر بلندی را مانند تاج بر سرم گذاشتی.

ج - فرزانده = بالابرنده ، نوازنده = نوازش دهنده

د - محتاج کسی نبودن .

ه - فرومایه ، پست بودن

بیان معنی شعر و نثر (۶نمره)

معنی بیت ها و متن های داده شده را به زبان ساده و امروزی بنویسید.

- الف) خداوند بخشنده ی دستگیر / کریم خطابش پوزش پذیر.....
 ب) عقل ها حیران شود کز خاک تاریک نزند / چون برآید این همه گل های نغز کامکار؟.....
 ج) چون این دو شوند از تو خرسند / خرسند شود ز تو خداوند.....
 د) به قدر فهم مستمعان می گویم و بی موقع و بی حساب نمی گویم.....
 ه) حدّ من نیست ثنایت گفتن / گوهر شکر عطایت سفتن.....
 و) بهلول گفت: «چه جای طعام خوردن که سخن گفتن هم نمی دانی!».....

- الف – خداوند بندگان را یاری می کند و گناهان آنها را نادیده می گیرد و عذرش را می پذیرد .
 ب – عقل های انسان ها سرگشته و متحیر می شود که از خاک سرد و بی روح این همه گل های سرخ زیبا روییده اند .
 ج – وقتی که پدر و مادر از تو راضی باشند خداوند نیز از تو راضی می شود .
 د – به اندازه درک شنوندگان سخن می گویم و نابجا سخن نمی گویم .
 ه – من کوچکتر از آنم که تو را ستایش کنم و ستایش تو مانند سوراخ کردن مروارید سخت است .
 و – بهلول گفت : غذا خوردن که نمی دانی ، حرف زدن را هم نمی دانی .

..... سخن گفتن اندر زبان آفرید ..

به نام خدایی که جان آفرید

حفظ شعر (۲نمره)

ابر از هجر که می گرید بدین سان زارزار

می خندد بدین سان قاه

..... برق از شوق

بیت های داده شده را کامل کنید .

..... چون نجویی کاین تصاویر از کجا شد آشکار ؟

چون نپری کاین تامل از کجا آمدید؟